

Analýza zpravodajství českých televizí a ČRo

1. čtvrtletí 2014

OBSAH

I. ÚVOD	3
II. ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ	4
III. TÉMATA	5
1. Hlavní zpravodajské relace	5
2. Regionální zpravodajství	9
3. Události, komentáře a Zprávy ve 23	10
4. Specializované relace ČT24	12
5. Zpravodajsko-publicistické rozhovory	15
IV. POLITIKA	16
1. Politické strany	16
2. Politici	19
3. Témata	20
4. Moderátoři rozhovorů	21
V. EKONOMIKA	23
1. Souhrnné ukazatele	23
2. Firmy	24
VI. LOKALITY	26
1. Zahraniční zpravodajství	26
2. Regionální zpravodajství v celostátních relacích	27
VII. VARIABILITA	29
1. Tematická	29
2. Politická	30
3. Územní	31
4. Genderová	32

V ANALÝZE BYLY POUŽITY PŘÍSPĚVKY TĚCHTO ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍ:

Události, Události, komentáře, Události v regionech (Praha, Brno, Ostrava), Ekonomika ČT24, Horizont ČT24, Události v kultuře, Zprávy ve 23, Hyde Park, Hyde Park Civilizace a Interview ČT24

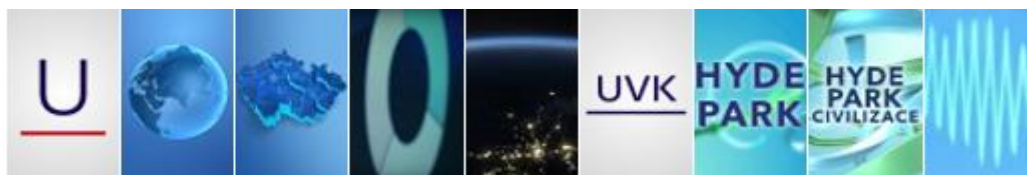
Televizní noviny

Zprávy FTV Prima, Krimi zprávy, Divácké zprávy a VIP zprávy

Hlavní zprávy (v 18:00)

I. ÚVOD

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění analýzy zpravodajských pořadů vybraných elektronických médií, kterou pro Českou televizi na čtvrtletní bázi zajišťuje společnost Media Tenor. Spolupráce byla zahájena v červenci 2001 a od té doby kontinuálně probíhá.

KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ KVALITY ZPRAVODAJSTVÍ:

VARIABILITA	tematická, regionální, politická, ekonomická, generová Media Tenor: kapitola „variabilita“ v tomto dokumentu
RELEVANCE	relevance témat, média výběrem témat určují agendu Media Tenor: kapitola „témata“ v tomto dokumentu
VYVÁŽENOST, PŘEDPOJATOST	adekvátní prostor pro zainteresované subjekty, vyvážené hodnocení subjektů Media Tenor: analýzy diskusí a publicistiky; lze implementovat i pro zpravodajství
FAKTICKÁ SPRÁVNOST	ověřené zdroje, konkrétnost informací, korektní grafické označení, přehlednost... Media Tenor: pro faktickou správnost nabízí službu tzv. denních evaluací

Analýza zkoumá kvalitu zpravodajství České televize z pohledu variability a relevance. Metodika byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry zpravodajství napomáhá divákům „utvořit si vlastní názor na stav a vývoj společnosti ve všech důležitých oblastech“. S ohledem na toto kritérium je posuzováno domácí, zahraniční, ekonomické i politické zpravodajství. Dokument neposuzuje vyváženost a faktickou správnost jednotlivých příspěvků, kdykoliv však lze i tyto parametry do výzkumu zahrnout.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm čtenářům, kteří doposud nemají zkušenost s obsahovou analýzou obecně a s její konkrétní aplikací v rámci projektu analýz zpravodajství pro ČT.

STRUKTURA A KLÍČOVÉ KAPITOLY ANALÝZY:

TÉMATA

- tematické kategorie, konkrétní témata
- detailní tematická struktura pořadů a jejich tematické srovnání
- čtyři bloky: hlavní zpravodajské relace, regionální pořady, komentované

POLITIKA

- souhrnné ukazatele politického zpravodajství: intenzita, tón medializace (míra kritičnosti)
- intenzita a tonalita medializace politických stran a politických představitelů
- tematická struktura politického zpravodajství
- rozdíly v politickém zpravodajství hlavních zpravodajských pořadů ČT, Novy a Primy

EKONOMIKA

- souhrnné ukazatele ekonomického zpravodajství: intenzita, tón medializace (míra kritičnosti)
- nejčastěji zmiňované firmy + tón medializace
- rozdíly v ekonomickém zpravodajství ČT, Novy a Primy

LOKALITY

- zahraničí: podíl zpravodajství bez vztahu k ČR, nejčastěji zmiňované země
- regiony v hl. zpravodajských relacích: podíl zpravodajství z regionů, nejčastěji prezentované města a obce

VARIABILITA

- tematická, politická, územní, genderová (podíly a počty žen ve zpravodajství)

II. ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

TÉMATA

- První čtvrtletí roku 2014 bylo specifické trojicí zásadních událostí, které silně promluvily i do obsahové struktury **Událostí, Zpráv ve 23** a **Událostí, komentářů**. Jednalo se o ukrajinsko-ruskou krizi, která vyvrcholila začleněním poloostrova Krym do Ruské federace, jmenování nového koaličního kabinetu pod vedením Bohuslava Sobotky a o konání Zimních olympijských her v Soči.
- Téměř polovina stopáže **Událostí** byla rovnoměrně rozložena mezi tematické kategorie *státní správa* (témata *vláda, ministerstva a prezident*), *mezinárodní události* (témata *vztahy mezi zeměmi, ozbrojené konflikty*) a *kriminální činy* (témata *násilí při veřejných a sportovních akcích, korupce a úplatky*).
- **Události, komentáře** se tematicky specializovaly na informování o *státní správě* a *mezinárodních událostech*, kterým věnovaly téměř dvě třetiny své čtvrtletní stopáže (každou z kategorií prezentovány déle než 17 hodin).

POLITIKA

- Především díky jmenování nové koaliční vlády ČSSD, ANO a KDU-ČSL byla intenzita prezentace politické agendy v **Událostech** a **Událostech, komentářích** vysoká. V hlavní relaci byly ovšem strany i politici téměř výhradně zobrazováni v neutrálním tónu (platilo například, že i přesto, že v **Událostech**, **komentářích** zaznělo o 1000 politických výpovědích méně než v **Událostech**, pozitivních i negativních výpovědích bylo v komentované relaci absolutně více), což znamenalo absenci kritických i souhlasných názorů na politiku.
- Hosty zpravodajsko-publicistických rozhovorů **Hyde Park, Interview ČT24** a **Interview Daniely Drtinové** bylo ve sledovaném období 56 politiků a političek (řada z nich se účastnila opakovaně). Nejnižších hodnot míry konfrontačnosti dosahoval Daniel Takáč, nejvyšších pak Bohumil Klepetko. V odkazování na externí zdroje byl nejpresnější Bohumil Klepetko, spíše obecné parafráze volila Daniela Drtinová.

EKONOMIKA

- Vysoká specializace **Událostí, komentářů** na informování o *státní správě* a *mezinárodních událostech* znamenala, že v relaci, která byla tradičně bohatá na kontextově různorodé informace z ekonomického života firem, zbyla pro *podnikovou sféru* pouze dvě procenta souhrnné stopáže. Relativně bohatší tak byly informace o podnicích v **Ekonomice ČT24**, ale například i ve Zprávách FTV Prima a v souhrnu **Událostí v regionech z Prahy, Brna a Ostravy**. V regionálních relacích přesáhl podíl informací z *podnikové sféry* desetinu stopáže.

LOKALITY

- První čtvrtletí roku 2014 bylo ve všeobecných relacích ČT specifické rekordními hodnotami podílu zpráv ze světa (**Události** 33 %, **Události, komentáře** 36 %, **Zprávy ve 23** dokonce 41 %). Ve specializovaném **Horizontu ČT24** byla zmíněná hodnota podílu zahraničního zpravodajství 99 %.

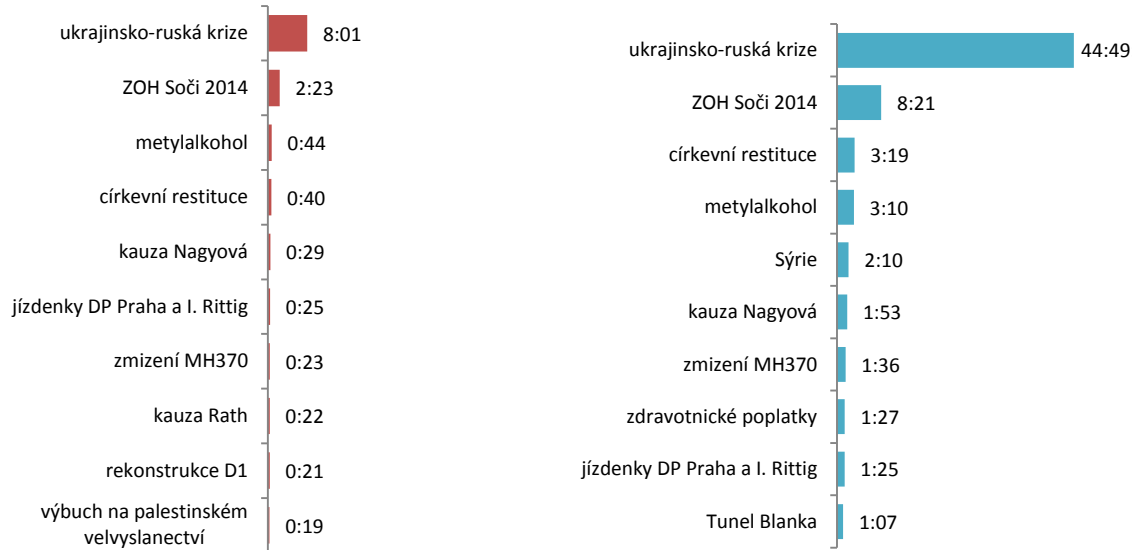
VARIABILITA

- I přesto, že sledované období bylo tematicky specifické a orientované na trojici zásadních událostí celosvětového a celostátního významu, **Události** vykryly téměř 300 různých témat zpráv z domova, zmínily nejvyšší počet politiků i stran.
- Tím, jak se **Události, komentáře** specializovaly na informování o tuzemské politické scéně a dění na Ukrajině a v Rusku, dosahovaly nízkých hodnot tematické a územní variability.

III. TÉMATA

1. Hlavní zpravodajské relace

Grafy III-1, 2: 10 nejvíce medializovaných kauz (mediálních událostí) v Událostech a v souhrnu zpravodajství ČT24 (1Q 2014), stopáž v hodinách a minutách

Nepokoje v ukrajinském hlavním městě Kyjevě, které trvaly již od listopadu minulého roku, vyvrcholily v únoru a březnu roku tohoto. Tehdy totiž prezident Viktor Janukovyč opustil Ukrajinu a později obsadily poloostrov Krym jednotky neidentifikovaných vojáků podporovaných Ruskem. Parlament autonomní oblasti poté vyhlásil nezávislost na Ukrajině a začlenění do Ruské federace. Příklon k zemi vedené Vladimírem Putinem stvrdili obyvatelé Krymu v následném referendu. Evropská unie ani USA ovšem rozdělení Ukrajiny neuznaly a naopak podpořily novou vládu vedenou Arsenijem Jaceňukem. Události vysílaly ve sledovaném čtvrtletí o ukrajinských nepokojích a krymské krizi zpravodajské příspěvky v souhrnné délce, která by naplnila bezmála desítku hlavních relací televize veřejné služby. Krizi na Ukrajině se přitom intenzivně věnovaly i Horizont ČT24 (16 hodin a 20 minut), Události, komentáře (13 hodin a 47 minut) a Zprávy ve 23 (5 hodin a 23 minut).

Násilí na kyjevském náměstí Majdan neustalo ani v období konání Zimních olympijských her v Soči. Sportovní událost přitom z terminologického hlediska přesně odpovídala tomu, co Dayan a Katz označují jako *mediální událost*. Vedle specifické úpravy schémat sledovaných relací, aby bylo možné danou událost přenášet v co největší míře živě, definují pojem takto: událost je předem anoncovaná veřejnosti, je přerušením televizního programového schématu a vybočuje z denní rutiny, není organizována médii samotnými, ale mimo mediální organizace, její vysílání vyvolává silnou odezvu publika a probouzí hluboce zakořeněné představy a vyprávění spjatá s hrdinstvím (Dayan, Katz, 1994, s. 102). Pokrytí olympijských her programy ČT přesně vyhovovalo všem kritériím, totéž se také dalo říci o Událostech, protože moderátor a moderátorky hlavní relace reportovali přímo ze Soči i z olympijského parku v Praze na Letné.

Grafy III-3, 4, 5, 6: Tematická struktura Událostí, Televizních novin, Zpráv FTV Prima a rozhlasových Hlavních zpráv (1Q 2014), podíl na stopáži

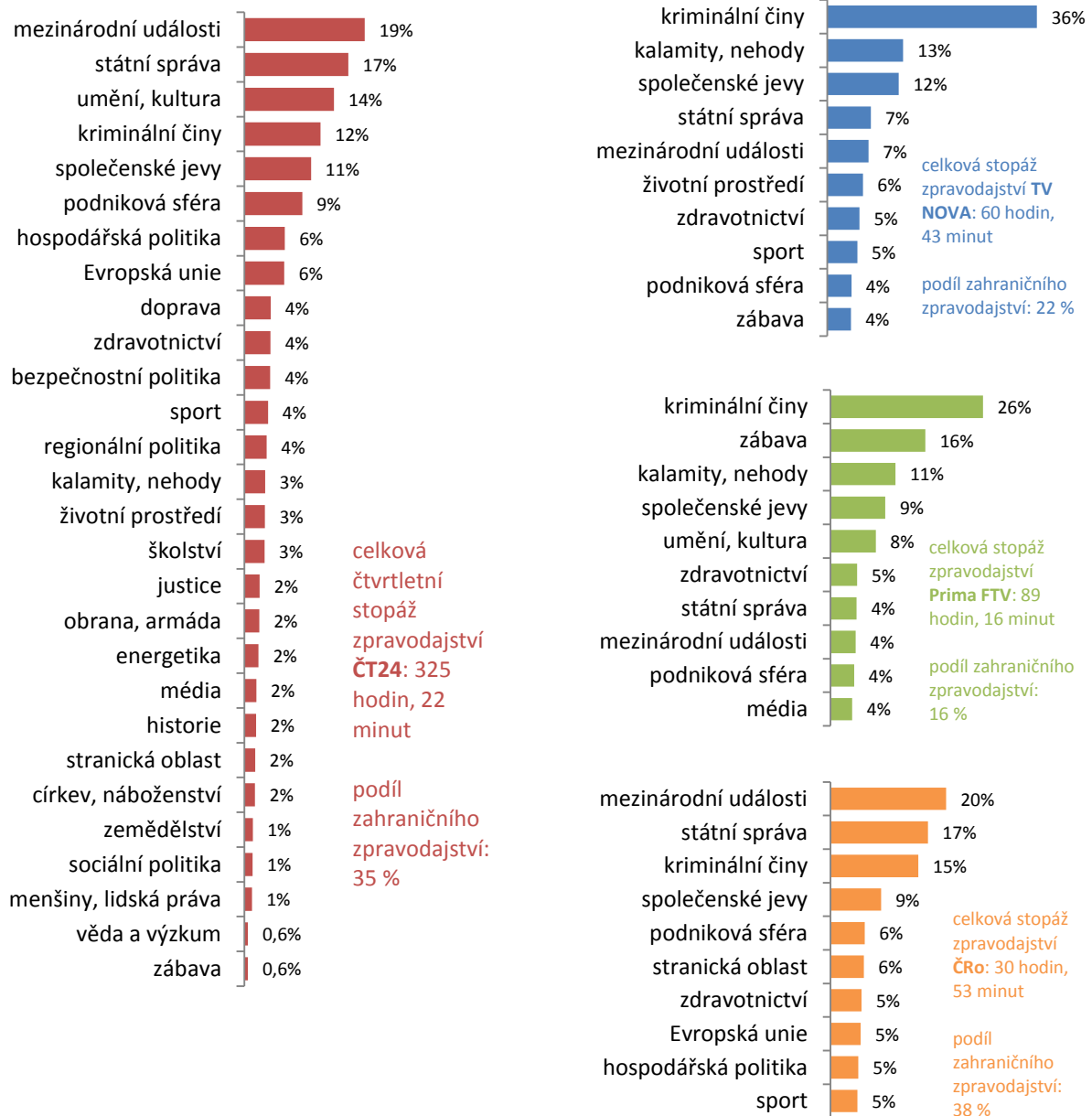
Pozn.: tematická kategorie **mezinárodní události** nepokrývá veškeré dění v zahraničí. To je rozprostřeno i v jiných tematických kategoriích v závislosti na konkrétním tématu příspěvku. Proto je podíl zahraničního zpravodajství (**bez vztahu i se vztahem k ČR**) uváděn v textových boxech doplňujících příslušné grafy.

Na předchozí straně byl podrobně popsán vývoj dění na Ukrajině a v Rusku. Komentována byla i prezentace Zimních olympijských her v Událostech. Pokud vezmeme v úvahu ještě medializaci výbuchu nálože v pražském sídle palestinského velvyslanectví a volby prezidenta na Slovensku, získáme poměrně ucelený soubor informací, které byly v hlavní zpravodajské relaci televize veřejné služby zastřešeny tematickou kategorií *mezinárodní události* a větší či menší měrou zasahovaly do kategorií *státní správa* (témata *prezident* a *volba prezidenta* spojená s dění kolem Viktora Janukovyče, Andreje Kisky a Roberta Fica), *sport* (ZOH v Soči a jejich pořádání) a *kriminální činy* (jednou z vyšetřovacích verzí exploze na palestinské ambasádě byl atentát).

Podíl tematické kategorie *kriminální činy* v komerčních Televizních novinách byl oproti Událostem více než dvojnásobný. Nešlo přitom o prezentaci relevancí totožných *kriminálních činů*. Obsah této tematické oblasti v relaci České televize tvořilo především reportování o *násilí na veřejných a sportovních akcích* (při demonstracích

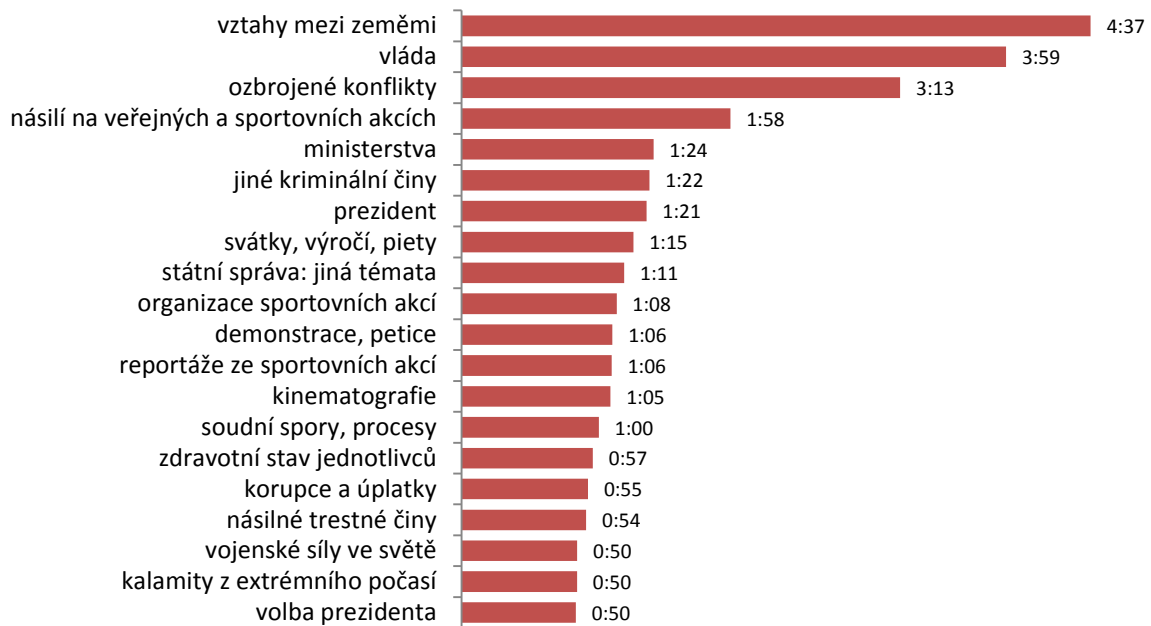
v Kyjevě a při fotbalovém utkání v Ostravě), o *jiných kriminálních činech* (vyšetřování výbuchu v rezidenci palestinského velvyslance s prozatím nejasnou příčinou – proto slovo „jiné“ v názvu tématu) a o *korupci a úplatcích* (zvrát v kauze předražených zakázek Dopravního podniku hlavního města Prahy a zatčení lobbisty Ivo Rittiga). Přesnou stopáž medializace zmíněných tematických aspektů nabízí graf III-11.

Grafy III-7, 8, 9, 10: Tematická struktura zpravodajství ČT24, TV Nova, Prima FTV a Českého rozhlasu Radiožurnálu (1Q 2014), podíl na stopáži

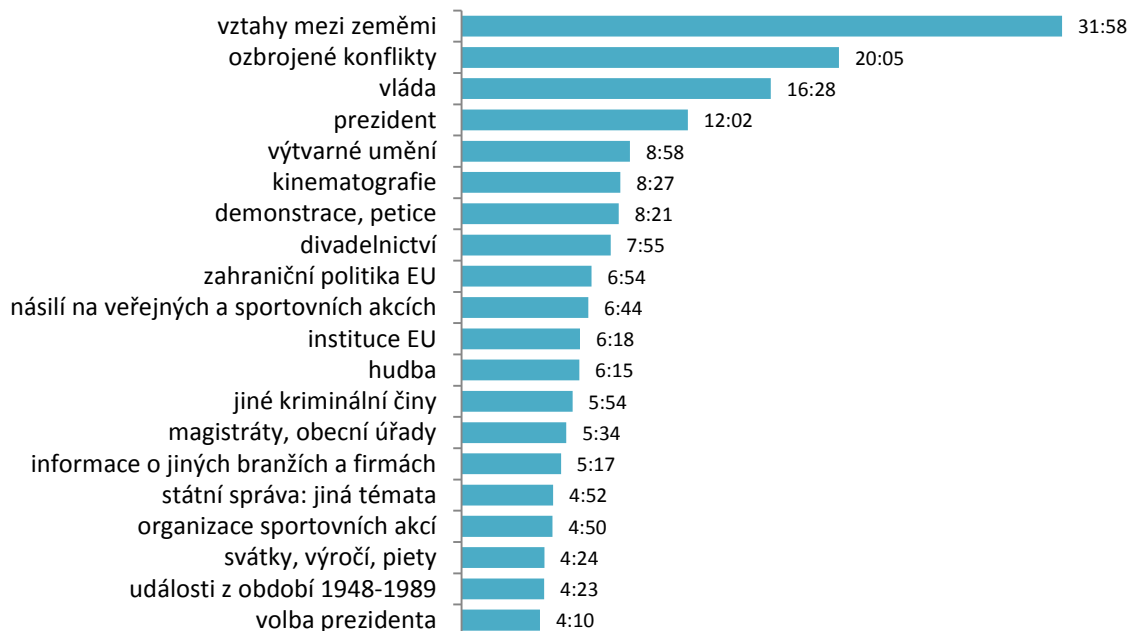
I když součástí zpravodajské hodiny na TV Prima je i specifická relace Krimi Zprávy, s vysokým náskokem nejvyšší podíl z celkové délky relace tvořily *kriminální činy* v Televizních novinách. V relacích ČT24 zaznělo podílově nejvíce informací o *Evropské unii*. Ve sledované relaci Českého rozhlasu byl podíl o jeden procentní bod nižší, v relaci TV Nova ani v souhrnu relací Prima FTV nedosahoval zmiňovaný podíl hodnoty půl procenta.

Graf III-11: 20 nejčastějších témat Událostí (1Q 2014), stopáž v hodinách a minutách

Diváci zpravodajství České televize získali obsáhlý a komplexní obraz o formování nové koaliční vlády a obsazování jednotlivých *ministerstev*. V Událostech byly totiž o dvojici těchto témat odvysílány zpravodajské příspěvky v souhrnné délce 5 hodin a 23 minut, mnohem podrobněji a obsáhleji se pak *vládě* a *ministerstvům* věnovaly Události, komentáře. Z grafu III-16 zveřejněném na straně 10 je patrné, že součet stopáží v komentované relaci dosahoval k 9 hodinám a 30 minutám.

Graf III-12: 20 nejčastějších témat zpravodajství ČT24 (1Q 2014), stopáž v hodinách a minutách

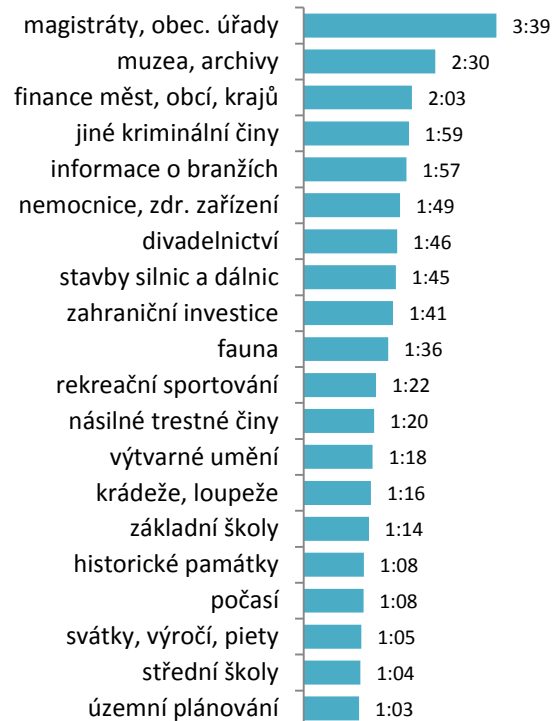

2. Regionální zpravodajství

Graf III-13: Tematická struktura Událostí v regionech (1Q 2014), podíl na stopáži

Graf III-14: 20 nejčastějších témat Událostí v regionech (1Q 2014), stopáž v hod. a minutách

Událostem v regionech se díky specifickému zaměření podařilo na relevantním prostoru odvyšlat vysoký podíl informací o oblastech, na které v relacích celostátních (Události, Události, komentáře, Zprávy ve 23) zbývalo prostoru relativně a často i absolutně méně. Jednalo se především o prezentaci *podnikové sféry* (témata *informace o firmách, zahraniční investice, těžba a hornictví*), *regionální politiky* (témata *magistráty, obecní úřady, finance měst, obcí a krajů, územní plánování*), *životního prostředí* (témata *fauna, odpady, recyklace, úroveň znečištění*), *školství* (témata *základní školy, střední školy*), *zdravotnictví* (témata *nemocnice a zdravotnická zařízení, zdravotní stav jednotlivců*) a *zemědělství* (témata *vodohospodářství a protipovodňová opatření, hospodaření a výnosy zemědělců*).

3. Události, komentáře a Zprávy ve 23

Graf III-15: Tematická struktura Událostí, komentářů (1Q 2014), podíl na stopáži

Graf III-16: 20 nejčastějších témat Událostí, komentářů (1Q 2014), stopáž v hodinách a minutách

Na straně 8 jsme zmínili, že Události, komentáře podrobněji a obsáhleji než Události hovořily o jmenování a formování vlády a obsazování ministerstev. Pro komentovanou relaci bylo ovšem prioritou ve sledovaném období nejen informování o tématech státní správy, ale především detailní analyzování dění na Ukrajině a v Rusku. Vztahy mezi těmito zeměmi spolu s hrozbou ozbrojeného konfliktu a reakcí orgánů EU na nastalou zahraniční a ekonomickou situaci, násilím při veřejných akcích a demonstracemi samotnými si vyžádaly 21 hodin stopáže Událostí, komentářů během pouhých tří měsíců roku 2014.

Z analytického hlediska je nevídanou raritou, že pouhé dvě tematické kategorie vyplnily bezmála dvoutřetinový podíl stopáže všeobecné relace (jak ukazují následující strany, pro specializované relace není takového zjištění ničím překvapivým). A právě tato situace nastala ve sledovaném období v případě Událostí, komentářů a jejich informování o výše zmiňovaných mezinárodních událostech a státní správě.

Graf III-17: Tematická struktura Zpráv ve 23 (1Q 2014), podíl na stopáži

Graf III-18: 20 nejčastějších témat Zpráv ve 23 (1Q 2014), stopáž v hodinách a minutách

S jednačtyřicetiprocentním podílem zpráv ze světa byly Zprávy ve 23 po Horizontu ČT24 druhou nejvíce zahraničně orientovanou relací ve vysílání ČT24 (více graf VI-1 v kapitole 6. Lokality). Lze tedy říci, že zatímco v Událostech byl do zahraničí lokalizován každý třetí příspěvek, ve Zprávách ve 23 to byly vždy čtyři příspěvky z deseti.

Tři procenta podílu noční relace byly věnovány *sportu*, tedy především Zimním olympijským hrám v Soči, druhé nejdéle prezentované mediální události prvního čtvrtletí roku 2014 v Událostech i v souhrnu relací ČT24 (více grafy III-1 a III-2).

4. Specializované relace ČT24

Graf III-19: Tematická struktura Ekonomiky ČT24 (1Q 2014), podíl na stopáži

Graf III-20: 20 nejčastějších témat Ekonomiky ČT24 (1Q 2014), stopáž v hodinách a minutách

Více než půlhodina stopáže Ekonomiky ČT24 byla tematicky vztažena k *zahraničním investicím*. V této souvislosti je třeba odkázat na graf V-5, který zobrazuje žebříček nejčastěji prezentovaných podniků v relacích ČT24. Na prvním místě tohoto žebříčku se umístila společnost Amazon, která plánuje vybudování logistických skladů na území ČR. Tento plán se stal předmětem jednání místních a krajských zastupitelstev i samotné nově jmenované Sobotkovy vlády.

Graf III-21: Tematická struktura Horizontu ČT24 (1Q 2014), podíl na stopáži

Graf III-22: 20 nejčastějších témat Horizontu ČT24 (1Q 2014), stopáž v hodinách a minutách

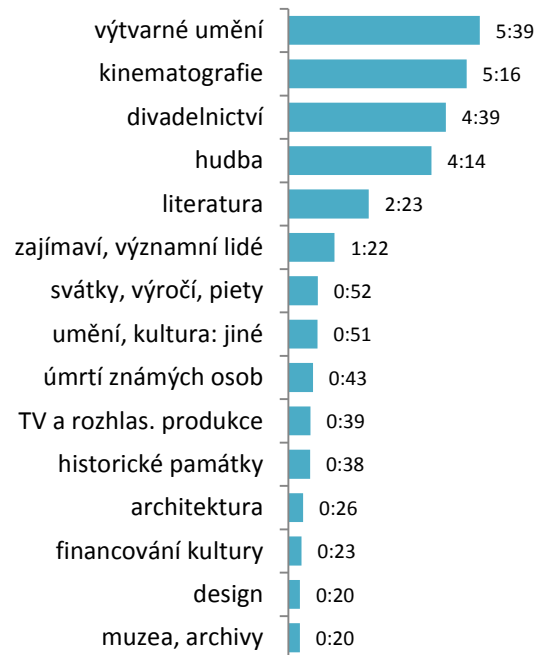

V neděli 16. března byl vyslán tříhodinový speciál Horizontu ČT24 kompletně věnovaný krymskému referendu o odtržení poloostrova od Ukrajiny. Právě náměty tematizované v této relaci se ve čtvrtletním součtu prosadily mezi dvacítku nejdéle prezentovaných témat. Konkrétně šlo o témata *prezident* a *referendum* zastřešené kategorií *státní správa*, *ozbrojené konflikty* a *vztahy mezi zeměmi* spadající do *mezinárodních událostí*, *instituce* a *zahraniční politika Evropské unie*, energetické téma *dodávky ropy a zemního plynu*, *historické události let 1948 – 1989*, makroekonomické téma *hospodářský růst*, *demonstrace a petice* z kategorie *společenské jevy* a *svoboda tisku a projevu* zastřešená oblastí *média*.

Graf III-23: Tematická struktura Událostí v kultuře (1Q 2014), podíl na stopáži

Graf III-24: 15 nejčastějších témat Událostí v kultuře (1Q 2014), stopáž v hodinách a minutách

Samotný název relace Události v kultuře napovídal její specifický tematický profil, který byl tvořen právě téměř výhradně příspěvky o *kulturních a uměleckých* akcích. Obohatíme-li graf III-24 o počty příspěvků, v nichž byly jednotlivé umělecké obory v relaci zmiňovány, zjistíme, že o *výtvarném umění* bylo odvíšláno ve sledovaném období 156 zpravodajských příspěvků, o *kinematografii* o 6 příspěvků méně, o *hudbě* 137 reportáží, o *divadelnictví* 111 příspěvků a *literatura* byla tematizována v 66 případech.

V relaci bylo alespoň jednou zmíněno 51 různých tematických aspektů, přitom, jak ukazují grafy VII-1 a VII-2 v kapitole *Variabilita*, 40 v souvislosti s tuzemským kulturním děním a 32 s uměleckými a společenskými počiny v zahraničí (množiny různých témat lokalizovaných do i mimo Českou republiku se samozřejmě prostupují, proto nemůže být jejich součet zmíněných 51).

5. Zpravodajsko-publicistické rozhovory

Tabulka III-1: 15 nejčastějších témat Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace (1Q 2014), počet vydání

Název tématu	Počet vydání
restituce církevního majetku	16
ministerstva	12
prezident	9
ozbrojené konflikty	9
vláda	8
vztahy mezi zeměmi	7
střety zájmů ústavních činitelů	6
povolební situace	6
vyrovnání se s minulostí	6
státní správa: jiná témata	6
nemocnice a zdravotnická zařízení	6
zajímaví, významní lidé	6
lékaři	5
vědecké objevy	5
hospodářská a měnová politika EU	5

Tabulka III-2: 15 nejčastějších témat Interview ČT24/Interview DD (1Q 2014), počet vydání

Název tématu	Počet vydání
ministerstva	16
prezident	14
daňová politika, reformy	10
střety zájmů ústavních činitelů	10
povolební situace	9
státní správa: jiná témata	8
Poslanecká sněmovna	8
vláda	8
ozbrojené konflikty	8
restituce církevního majetku	7
vyrovnání se s minulostí	6
vztahy mezi zeměmi	6
státní rozpočet	6
ČSSD	5
zahraniční politika obecně	5

Hosty Interview ČT24, Interview Daniely Drtinové a Hyde Parku byla v prvních třech měsících roku 2014 většina ministrů a ministryň současné koaliční vlády ČSSD, ANO a KDU-ČSL. Někteří z nich dokonce opakovaně. Příkladem jsou především zástupci hnutí ANO Věra Jourová (7. 1. 2014 Interview DD, 17. 1. 2014 Hyde Park, 17. 2. 2014 Interview DD), Martin Stropnický (6. 1. 2014 Hyde Park, 15. 1. 2014 Interview DD, 4. 3. 2014 Interview DD) a Andrej Babiš (22. 1. 2014 Interview DD, 27. 3. 2014 Interview DD). Opakovaně byly zváni ale i představitelé zbývajících koaličních stran Daniel Herman z KDU-ČSL (15. 1. 2014 Hyde Park, 31. 1. 2014 Interview ČT24) nebo Jiří Dienstbier z ČSSD (7. 1. 2014 Hyde Park, 10. 1. 2014 Interview ČT24, 11. 2. 2014 Interview DD). Popsaná volba hostů byla důvodem, proč byla *vláda* a *ministerstva* tematickou náplní většiny vydání zpravodajských rozhovorů.

IV. POLITIKA

Analýza politického zpravodajství je prováděna na úrovni „výpovědi“. Každá jednotlivá výpověď o konkrétním politikovi nebo politické straně je analyzována samostatně. Sledovány jsou přitom následující atributy:

- subjekt (politik nebo strana)
- tematická souvislost (s čím je subjekt spojován)
- tón medializace výpovědi (jak byl daný subjekt ve výpovědi představen)
- výslovné hodnocení (jak byl daný subjekt výslovně hodnocen)
- původce výpovědi (kdo je původcem informace, případného hodnocení a tónu medializace výpovědi o subjektu. Původcem hodnocení přitom nemusí být reportér. Hodnocení může pocházet od politického odpůrce, obyvatel, expertů apod. Například: analytici mohou kritizovat důchodovou reformu připravenou ministrem financí)

V jednom příspěvku tak může být analyzováno více výpovědí o stejném politikovi (nebo politické straně), a to v tom případě, že se některá ze složek výpovědi změní.

Jednotlivé tematické souvislosti jsou slučovány do nadřazených kategorií:

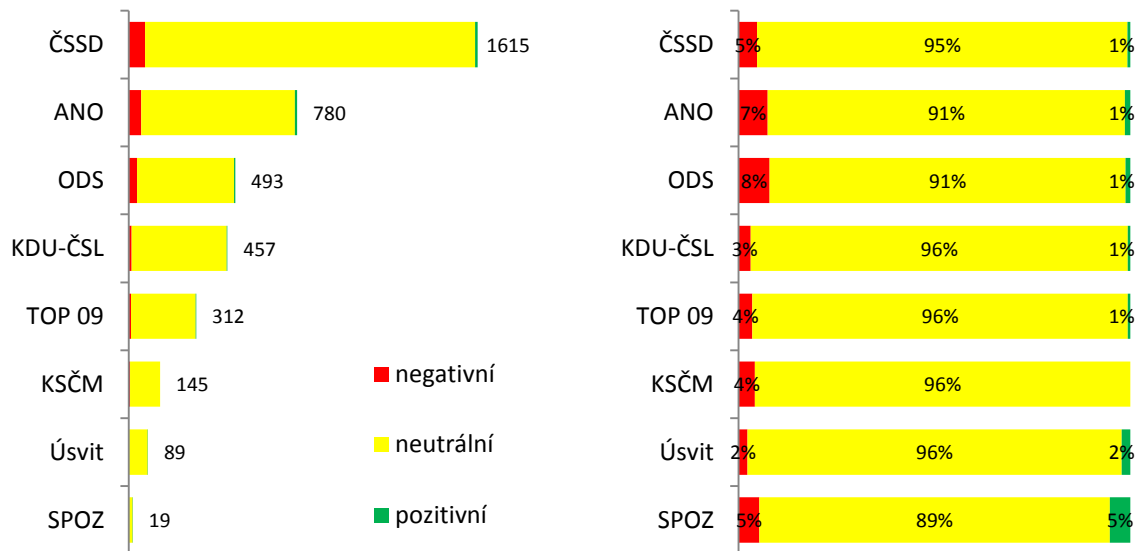
- informace o programově politických postojích/krocích (například hospodářská politika, zdravotnictví, školství, rodinná politika ...)
- mezistranická témata (informace o vzájemných vztazích, jednáních, střetech s partnery z ostatních politických stran)
- vnitrostranická témata (informace o personálních záležitostech, stranických financích, sjezdech, stranických volbách ...)
- personální témata (pouze v tom případě, je-li subjektem konkrétní politik. Například informace o vzdělání, zdravotním stavu, osobnostních vlastnostech ...)

Politické zpravodajství je senzitivní. Strany se navzájem podezírají z lepšího mediálního obrazu v důsledku nadstandardních vztahů s médii. Současně se samy snaží získat výhodu s cílem vylepšit svůj mediální obraz. Tato snaha je pochopitelně zcela legitimní. Na druhé straně stojí požadavek odstupu a neutrality média od popisovaných skutečností, a tedy i od politiků (platí pro zpravodajství, v publicistických pořadech se naopak očekává vyjádření názoru). To je chápáno jako základní kvalitativní požadavek a současně maxima profesionální žurnalistiky.

1. Politické strany

V předchozí kapitole jsme naznačili, že nejpodrobněji a stopáží nejdéle se tuzemské politické agendě věnovaly Události, komentáře a také zpravodajské rozhovory Hyde Park, Interview Daniely Drtinové a Interview ČT24. Kapitola IV. Politika analyzuje především intenzitu a prezentace politických stran a politiků v Událostech, srovnává prezentaci politické agendy v hlavní relaci televize veřejné služby s hlavními zpravodajskými pořady komerčních televizí Nova a Prima. Samostatný oddíl IV. 4. je však níže věnován i moderátorům politických zpravodajských rozhovorů a míře jejich konfrontačnosti vůči politikům a transparentnosti v odkazování na externí zdroje informací.

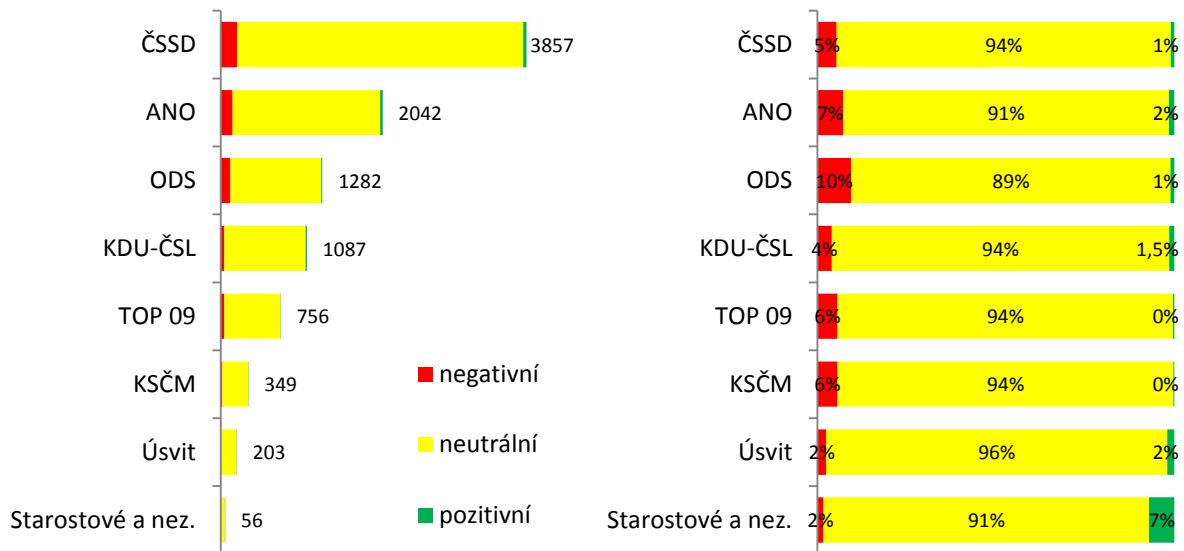
Grafy IV-1, 2: Intenzita a tón medializace politických stran v pořadu UDÁLOSTI (1Q 2014), počet výpovědí

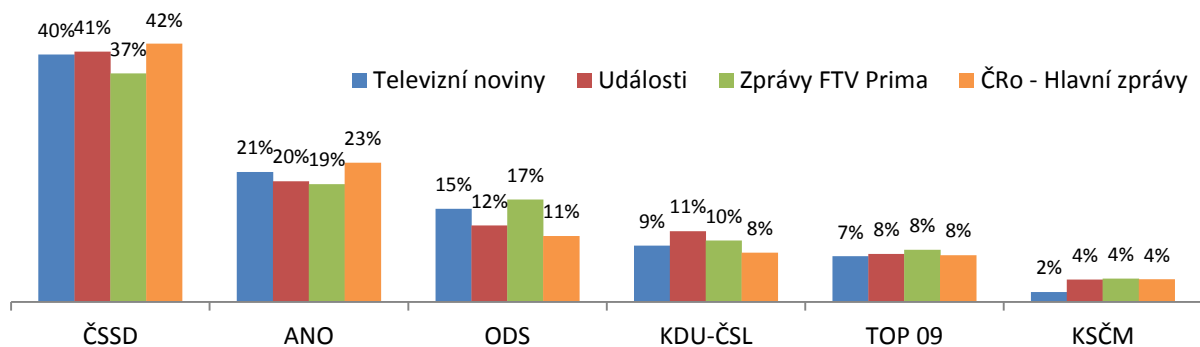
Ve středu 29. ledna 2014 jmenoval prezident Miloš Zeman koaliční vládu ČSSD, ANO a KDU-ČSL, kterou sestavil premiér a předseda sociálních demokratů Bohuslav Sobotka. Kromě postu předsedy vlády získala ČSSD křesla 7 ministrů, hnutí ANO obsadilo 6 resortů a KDU-ČSL posty místopředsedy vlády, ministra zemědělství a ministra kultury. Intenzita prezentace vládních stran v Událostech prvního čtvrtletí ovšem zdaleka neodpovídala zmíněnému poměru 8:6:3 ani výsledku říjnových parlamentních voleb (ČSSD 50 poslanců, ANO 47 poslanců, KDU-ČSL 14 poslanců). Znatelný byl především nepoměr v medializaci ČSSD a ANO (s mediálně i pracovně vysoce aktivním předsedou Andrejem Babišem, který se vyjadřoval nejen k otázkám státního rozpočtu, ale zmiňován byl i v souvislosti se soudním sporem, který řeší jeho dřívější kontakt s StB). Nutno dodat, že premiér Sobotka a ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek se zvláště v březnu vyjadřovali k situaci na Ukrajině a Krymu.

Je také na místě upozornit na téměř stoprocentní neutralitu v informování o politických stranách v Událostech sledovaného období, a tedy absenci jakýchkoliv informací v příznivém či nepříznivém tónu. Tento trend je pro Události dlouhodobě platný, ovšem v prvním čtvrtletí tohoto roku byla situace extrémní (graf IV-7 na straně 19 navíc ukazuje, že totéž platilo i pro prezentaci politiků v Událostech). V celém roce 2013 bylo vysloveno 10 % výpovědí v tónu negativním a 2 % výpovědí v tónu pozitivním. Aktuálně tvořil podíl negativity 5 % výpovědí o stranách a podíl pozitivity necelé jedno procento výpovědí. Pro srovnání uvedme, že v Událostech, komentářích byl podíl negativity, neutrality a pozitivity v roce 2013 14 %: 84 %: 2 % a v prvním čtvrtletí tohoto roku, kdy byla relace na politiku významně orientována, tentýž podíl 8 %: 90 %: 2 % výpovědí o politických stranách. V komentované relaci přitom zaznělo o téměř 1000 výpovědí méně, absolutní počty negativních i pozitivních výpovědí byly i tak vyšší než v Událostech (o 22 v případě výpovědí negativních a o 10 v případě výpovědí pozitivních).

Grafy IV-3, 4: Intenzita a tón medializace politických stran ve zpravodajství ČT24 (1Q 2014), počet výpovědí

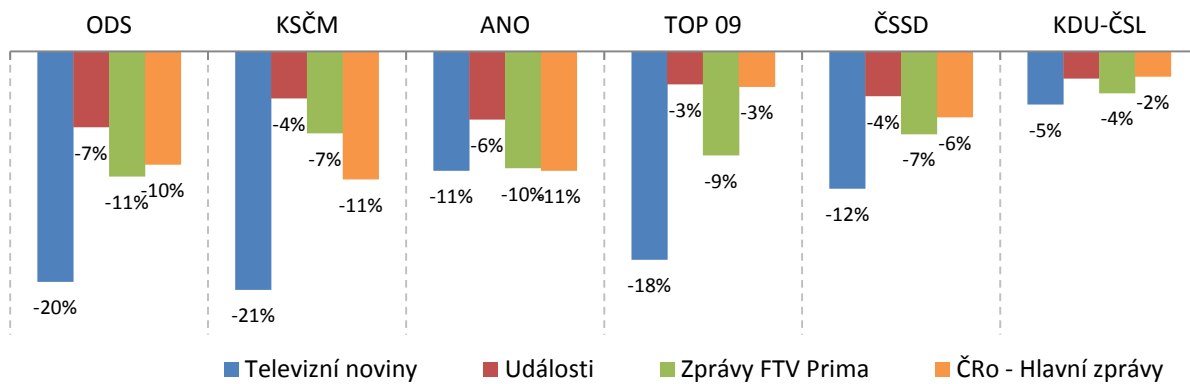
Graf IV-5: Podíl 7 nejčastěji zmiňovaných politických stran na politickém zpravodajství (1Q 2014; hodnoty představují procentuální zastoupení stran a jejich představitelů v politickém zpravodajství vybraných pořadů)

Na předchozí straně zmiňovaný nepoměr v prezentaci ČSSD a ANO v Událostech téměř přesně odpovídal i intenzitě medializace zmiňovaných stran v komerčních zpravodajských relacích TV Nova a FTV Prima. Jejich mediální obraz politické sféry se ovšem viditelně lišil právě tónem prezentace politické agendy (viz graf IV-6). Obě relace přinášely relativně a v některých případech i absolutně (ODS ve Zprávách FTV Prima, TOP 09 v Televizních novinách i Zprávách FTV Prima) více negativních informací o stranách než převážně neutrální Události.

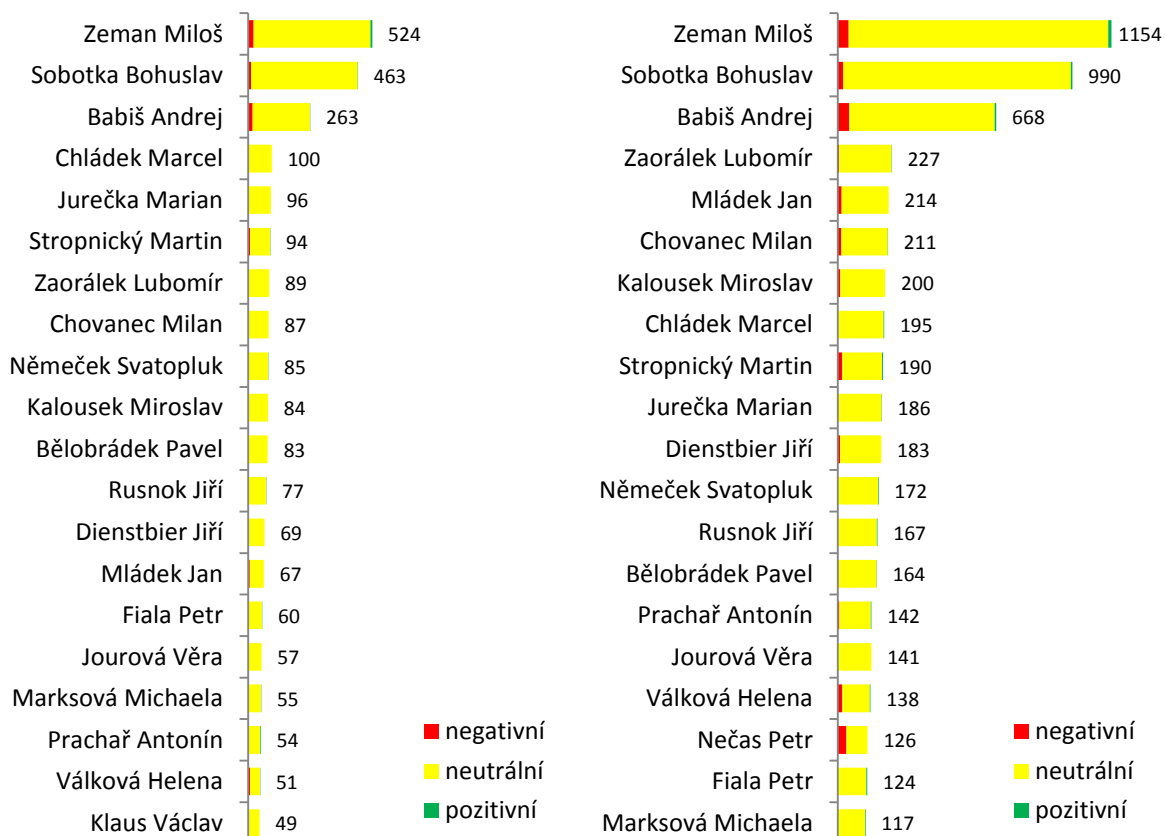
Za zmínku stojí i nízký zájem Televizních novin o politiku. Například o TOP 09 bylo ve sledovaném čtvrtletí zveřejněno pouze 87 výpovědí, o KSČM a Úsvitu přímé demokracie Tomia Okamury pak jen 19, respektive 18 výpovědí. Pro úplnost ještě dodejme, že relativní vyváženost pozitivity a negativity v mediální prezentaci politických stran je spíše výjimečným jevem. Došlo k němu v Událostech v souvislosti se zobrazováním hnutí Úsvit. V absolutních číslech šlo o shodný počet dvou nepříznivých a dvou příznivých výpovědí.

Graf IV-6: Tón medializace politických stran v hlavních zpravodajských pořadech (1Q 2014; 7 nejčastěji zmiňovaných politických stran). Hodnoty představují rozdíl mezi podílem pozitivních a negativních výpovědí. Záporné číslo tedy znamená, že strana byla prezentována s převahou negativních výpovědí.

2. Politici

Grafy IV-7, 8: Nejčastěji prezentovaní politici Událostí (vlevo) a relací ČT24 (vpravo) a tón jejich prezentace (1Q 2014), počet výpovědí

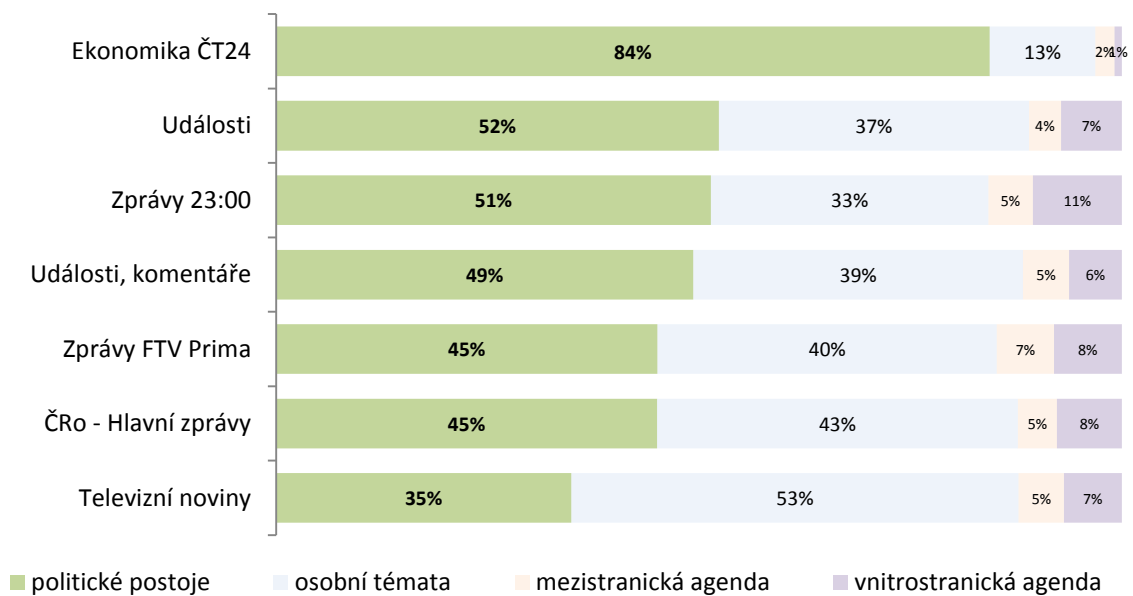

Pozornost reportérů a reportérek České televize ve sledovaném čtvrtroce logicky přitahovali především členové nového Sobotkova koaličního kabinetu. Podobně jako v případě medializace stran, i zde v Událostech i v souhrnu relací ČT24 jen v minimálním počtu případů šlo o prezentaci kontextově pozitivních nebo negativních informací.

Relativně nejméně příznivě zobrazován byl v Událostech bývalý premiér Petr Nečas, který se v žebříčku nejčastěji prezentovaných politiků v relaci umístil těsně pod zobrazeným Václavem Klausem na 21. pozici s 47 výpověďmi (v souhrnu relací ČT byl Petr Nečas 18.). Podíl negativity u něj tvořil téměř třetinu zmínek. Tato skutečnost souvisela s policejním vyšetřováním v kauze Nagypová, když byl Nečas 11. února 2014 „obviněn z podplácení v tzv. kauze trafik pro exposlance ODS Petra Tluchoře, Ivana Fuksu a Marka Šnajdra“ (více [Novinky.cz](#)).

3. Témata

Graf IV-9: Tematická struktura výpovědí o politicích a stranách (1Q 2014)

politické postoje: program, faktické programové kroky, věcná témata (školství, daňová politika, zdravotnictví...); **mezistranická agenda:** vztahy s koaličními partnery a politickými oponenty; **vnitrostranická agenda:** stranické spory, obsazování vrcholných orgánů, personální politika, nominace volebních lídrů atd.; **osobní témata:** oblíbenost, preference, jmenování či odvolání z funkcí, zvolení (i na post prezidenta)

Relace České televize upřednostňovaly při medializaci politické agendy informování o konkrétních programových a věcných krocích nové vlády. Redaktoři a redaktorky tak hovořili především o financování zdravotnictví, rozdělování finančních prostředků dalším resortům nebo plánu ministra školství Marcela Chládky změnit legislativní pravidla ústavní výchovy v reakci na případ napadení vychovatele chovanci diagnostickým ústavu.

Komerční relace TV Nova a FTV Prima relativně častěji informovaly o osobnostech nových ministrů a ministryň. Nelze přitom tvrdit, že převaha osobních témat v politické agendě by byla prvkem bulvarizace. Je spíše znakem způsobu prezentace politiků komerčními masmédií, která může mít a ve sledovaných relacích ve většině případů i mívá, zcela seriózní charakter. Výjimku v minulosti tvořily například informace o finanční tísní europoslance Miloslava Ransdorfa, které opakovaně prezentovaly Televizní noviny, a jejichž motivací byla potenciální senzačnost a negativita.

4. Moderátoři rozhovorů

Moderátorům zpravodajsko-publicistických rozhovorů se nabízí celá škála možných způsobů pokládání dotazů a získávání informací od interviewovaných politiků. Standardizovaná metodika pak dovoluje kvantifikovat, nakolik byl moderátor či moderátorka vůči zpovídanému hostovi **konfrontační**, přesněji řečeno, jaký podíl z jím pronesených replik tvořily repliky takzvané konfrontační, neutrální nebo vstřícné (příkladem konfrontační repliky může být tzv. zjišťovací záporná/neshodná otázka „*Není to spíš naopak?*“ nebo pochybová/podivná replika „*Jak je možné, že vláda dosud vládne, když jste s ní tak nespokojeni?*“). Vysoká míra konfrontačnosti nemusí nutně znamenat vyšší „útočnost“ moderátora vůči konkrétnímu hostovi. Například v případě, kdy interviewovaný politik záměrně neodpovídá na přímo položené dotazy, je užití konfrontační repliky jedinou cestou k získání konkrétních informací. Ze samotné statistiky míry konfrontačnosti tak ještě nelze přímo usuzovat na předpojatost nebo naopak protežování konkrétních politiků a stran moderátorem či moderátorkou rozhovoru. V dlouhodobém pohledu ovšem lze vysledovat „styl moderace“ konkrétních moderátorů a moderátorek.

Tabulka IV-1: Konfrontačnost moderátorů (7 nejvíce a 7 nejméně konfrontačních vydání; 1Q 2014)

Datum	Pořad	Moderátor	Host	Počet replik	Konfrontačnost
14. 1. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Kuba Martin	72	40 %
2. 1. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Rusnok Jiří	61	39 %
27. 1. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Faltýnek Jaroslav	58	38 %
10. 1. 2014	Interview ČT24	Borek David	Dienstbier Jiří	32	38 %
20. 1. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Zahradil Jan	36	36 %
14. 1. 2014	Interview DD	Drtinová Daniela	Chládek Marcel	45	36 %
5. 2. 2014	Interview DD	Drtinová Daniela	Sobotka Bohuslav	45	36 %
15. 1. 2014	Interview DD	Drtinová Daniela	Stropnický Martin	39	18 %
6. 3. 2014	Interview DD	Drtinová Daniela	Mládek Jan	58	17 %
10. 1. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Wagnerová Eliška	34	15 %
18. 3. 2014	Interview DD	Drtinová Daniela	Brabec Richard	54	13 %
17. 1. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Jourová Věra	79	13 %
15. 1. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Herman Daniel	40	13 %
27. 2. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Štětina Jaromír	35	9 %

Tematické struktury zpravodajsko-publicistických rozhovorů Hyde Park, Interview ČT24 a Interview Daniely Drtinové byla výše věnována podkapitola III. 5. Nyní se ovšem soustředíme pouze na vydání, jejichž hostem byli politici a političky, tedy zástupci jednotlivých stran, poslanci a senátoři, členové vlády či jiní komunální politici. Ze všech 119 hostů, kteří se sledovaných pořadů v lednu, únoru a březnu zúčastnili, jde o 56 zástupců a zástupkyň politické sféry. V případě politických hostů jsou hodnocena i kritéria takzvané konfrontačnosti moderátorů při kladení otázek a pronášení replik, a míra transparentnosti moderátora při odkazování na externí zdroje, tedy přesnost citací a parafrází. Tyto ukazatele, jak bylo zmíněno již v metodickém boxu na předchozí straně, naznačují možný osobní styl vedení rozhovoru nebo diskuze konkrétními moderátory.

Zaměříme-li se na průměrné hodnoty míry konfrontačnosti moderátorů a moderátorky politických rozhovorů, zjistíme, že méně než čtvrtinu replik posouzených jako konfrontační pronesl pouze Daniel Takáč (přesně 24,6 % replik). Daniela Drtinová konfrontovala politiky a političky ve 27 replikách a dotazech ze sta, Bohumil Klepetko dosáhl hodnoty nejvyšší 28,6 %.

Tabulka IV-2: 10 vydání s nejintenzivnější moderací (počtem replik; 1Q 2014)

Datum	Pořad	Moderátor	Host	Počet replik	Konfrontačnost
27. 3. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Huml Stanislav	104	20 %
4. 3. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Marksová Michaela	93	26 %
13. 2. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Semelová Marta	89	30 %
10. 2. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Schwarz Zdeněk	88	23 %
20. 3. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Chvojka Jan	85	21 %
3. 2. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Večerníček Novák J.	81	30 %
17. 1. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Jourová Věra	79	13 %
14. 1. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Kuba Martin	72	40 %
2. 1. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Rusnok Jiří	61	39 %
24. 2. 2014	Interview DD	Drtinová Daniela	Hudeček Tomáš	60	33 %

Hodnoty transparentnosti udávají, jak již bylo výše popsáno, přesnost moderátorů při odkazování na externí zdroje informací v rozhovorech s politickými hosty. Platí přitom, že čím je podílová hodnota vyšší (blíže 100 procentům), tím je sledovaný moderátor nebo moderátorka přesnější a v jeho projevu převažují přesné citace nad obecnými parafrázemi a bagatelizacemi typu „v kuloárech se říká“ nebo „všichni odborníci se shodují“.

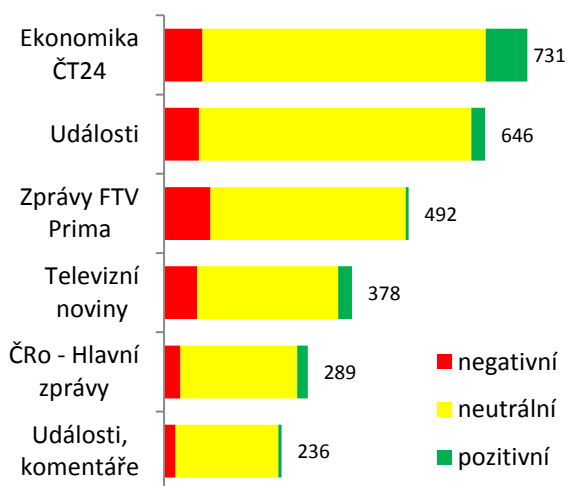
Ve statistice míry transparentnosti u moderátorů Hyde Parku, Interview ČT24 a Interview Daniely Drtinové dosáhl nejvyšší průměrné hodnoty 98,6 % David Borek, nejnižších hodnot pak Zuzana Tvarůžková (65,9 %) a Vladimír Keblůšek (56,3 %). Oba moderátoři ovšem vedli pouze jeden rozhovor s politikem (David Borek zpovídal v Interview ČT24 10. 1. 2014 Jiřího Dienstbiera, Vladimír Keblůšek 7. 2. 2014 v téže relaci prezidenta Miloše Zemana), Zuzana Tvarůžková pak dva rozhovory v rámci Interview ČT24 (17. 1. 2014 s Vladimírem Špidlou a 31. 3. 2014 s Petrem Fialou). Zmíněné hodnoty jsou tedy v jejich případě pouze orientační a „osobní styl moderace“ z nich vysuzovat nelze. Závěry ovšem můžeme vyvodit z hodnot výše transparentnosti, kterých dosáhli Daniela Drtinová (71,1 %), Daniel Takáč (85,3 %) a Bohumil Klepetko (90,8 %).

V. EKONOMIKA

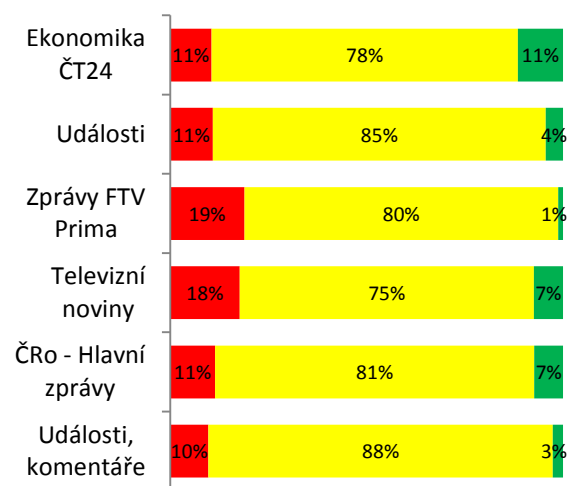
Do ekonomického zpravodajství jsou jednak zahrnovány příspěvky, které se týkají makroekonomické situace České republiky, jednak příspěvky, ve kterých jsou popisovány podniky nebo branže. Není přítomnou podmínkou, aby se celý příspěvek týkal ekonomiky. Rozhodující je přítomnost makro- nebo mikroekonomického tématu na prostoru alespoň 5 vteřin.

1. Souhrnné ukazatele

Graf V-1: Intenzita ekonomického zpravodajství ve vybraných zpravodajských relacích (1Q 2014; počet výpovědí o podnicích)

Graf V-2: Tón prezentace podniků ve vybraných zpravodajských relacích (1Q 2014)

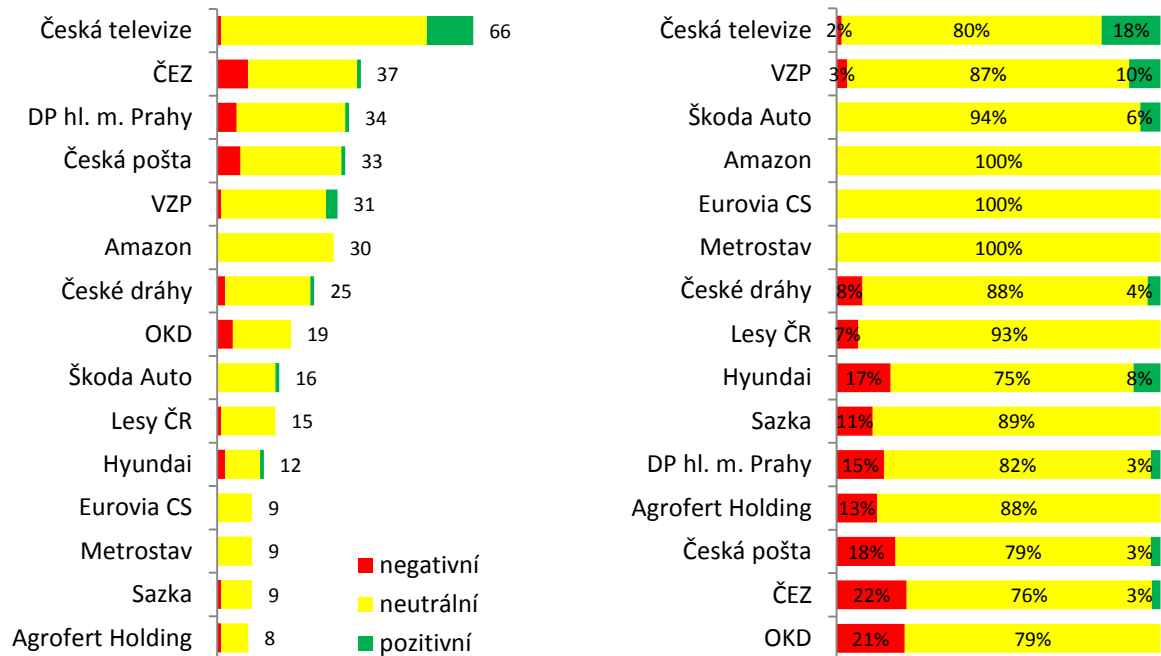

První čtvrtletí roku 2014 bylo pro Události, komentáře netypické nízkou intenzitou prezentace podnikové sféry. Dlouhodobě přitom platilo, že v komentovaném zpravodajství ČT24 dostávají informace o podnicích a představitelé firem široký prostor a podrobné analýzy poskytují i kontextově různorodé výpovědi. Výše uvedený graf III-15 ovšem poukázal na to, že v lednu, únoru a březnu se Události, komentáře na 60 procentech své stopáže věnovaly *státní správě* (jmenování nové vlády a její první kroky) a *mezinárodním událostem* (především spojeným s děním na Ukrajině a v Rusku). Pro *podnikové zpravodajství* tak zbyl pouze dvouprocentní podíl souhrnné stopáže, ve kterém o firmách zaznělo zobrazených 236 výpovědí. Absolutně i relativně bohatší tak byly informace o podnicích poskytnuté Zprávami FTV Prima (reportáže a živé vstupy tematicky zařazené do kategorie podniková sféra tvořily 8 procent stopáže komerční relace – viz graf III-5).

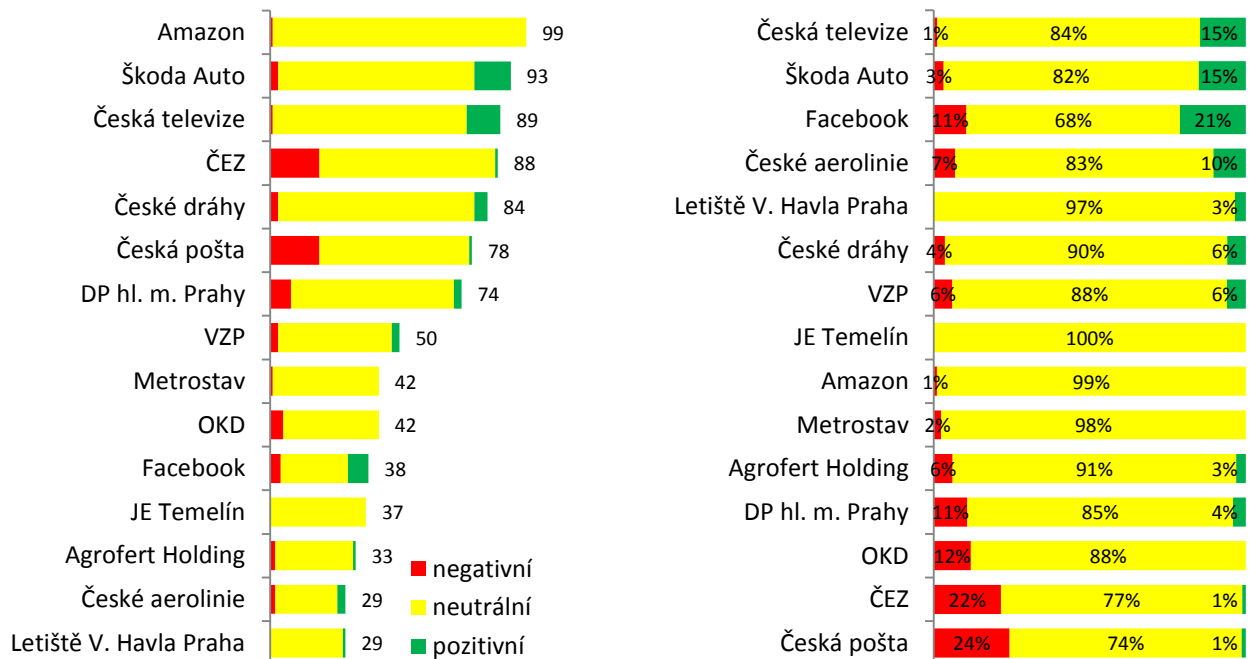
Vyšší podíl pozitivity v podnikovém zpravodajství Televizních novin zrcadlil míru sebezprezentace samotné TV Nova (viz graf V-7 níže). Zobrazených 7 procent výpovědí v příznivém tónu v absolutních číslech shrnovalo 21 výpovědí o Nově samotné a po dvou pozitivních zmíncech o Audi, BMW, Mercedes-Benz a jediné o Volkswagenu. Automobilky byly kladně hodnoceny ve spojitosti s ženevským autosalonem, který probíhal v první polovině března.

2. Firmy

Grafy V-3, 4: 15 nejčastěji zmiňovaných společností ve zpravodajství Událostí (1Q 2014, počet výpovědí, tón hodnocení)

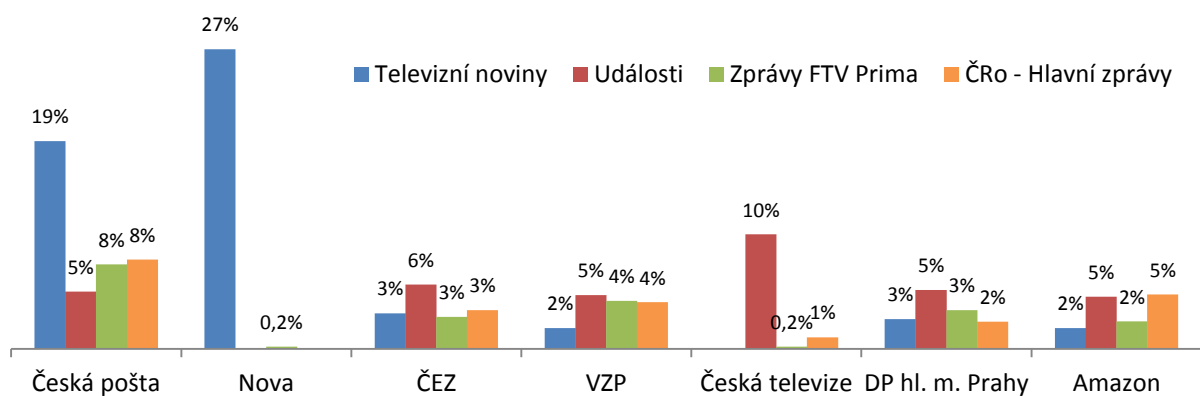
Grafy V-5, 6: 15 nejčastěji zmiňovaných společností ve zpravodajství ČT24 (1Q 2014, počet výpovědí, tón hodnocení)

V kapitole věnované mediálním událostem byla zmíněna a zobrazena kauza předražených jízdenek, které pro Dopravní podniky hlavního města Prahy dodávala tiskárna Neograph. V této kauze byli pro nezákonné vyvádění peněz zatčeni lobbista Ivo Rittig, podnikatel Jan Janků a advokáti David Michal a Peter Kmeť. Už v minulém roce byl v souvislosti s policejním vyšetřováním stíhán bývalý generální ředitel Dopravního podniku Martin Dvořák (více například na zpravodajských serverech [ČT](#) a [Aktuálně.cz](#)).

Americká společnost Amazon, nejčastěji prezentovaná firma zpravodajství ČT24 zmíněná již výše na straně 12 v souvislosti v tematickém profilem Ekonomiky ČT24, se rozhodla postavit v České republice dva sklady. Jeden z nich by měl stát v Dobrovízi u Prahy, druhý v Brně. Sobotkova vláda tento plán podpořila, pro stavbu v Dobrovízi se vyjádřil Středočeský krajský úřad i samotná obec. Proti se ovšem postavilo brněnské zastupitelstvo, které stavbu neodhlasovalo ani napotřetí (více například na zpravodajských serverech [ČT](#), [iHNed.cz](#) a [E15](#)).

Graf V-7: Podíl nejčastěji zmiňovaných firem na podnikovém zpravodajství (1Q 2014; např. hodnota 5% znamená, že každá dvacátá zmínka z podnikového zpravodajství se v daném pořadí věnovala této firmě)

VI. LOKALITY

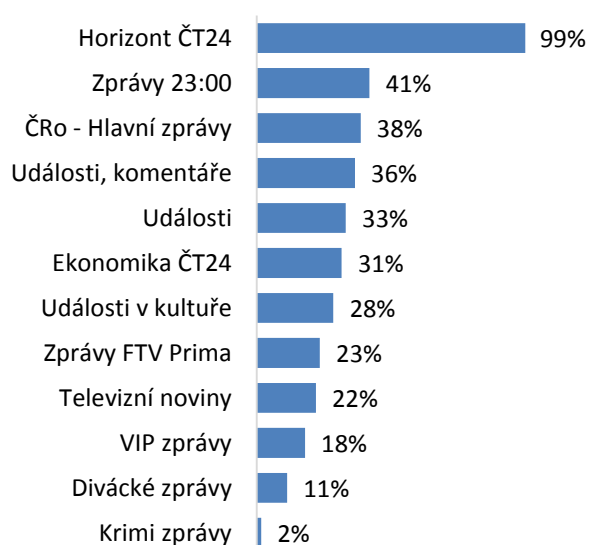
Pro každý jednotlivý příspěvek je zjišťována „vztažná oblast“, tzn., ke které geografické oblasti se příspěvek ve své většině vztahuje. Zahraniční vztažné oblasti jsou sledovány na úrovni zemí, případně větších geopolitických celků. Pro domácí zpravodajství je detailně monitorována vztažná oblast na úrovni obcí, okresů a krajů. Rozhodující pro určení vztažné oblasti je dopad informace. Legislativní proces v českém parlamentu bude klasifikován se vztahem k ČR (zákony platí pro celou populaci), ale omezení dopravy v blízkosti parlamentních budov má vztah pouze k Praze.

Analýza rozděluje každý příspěvek podle toho, zda jsou v něm popisovány skutečnosti spojené s ČR, nebo ne (neznamená to tedy nutně, že obsah příspěvku musí být vztažen k území České republiky), na domácí a zahraniční.

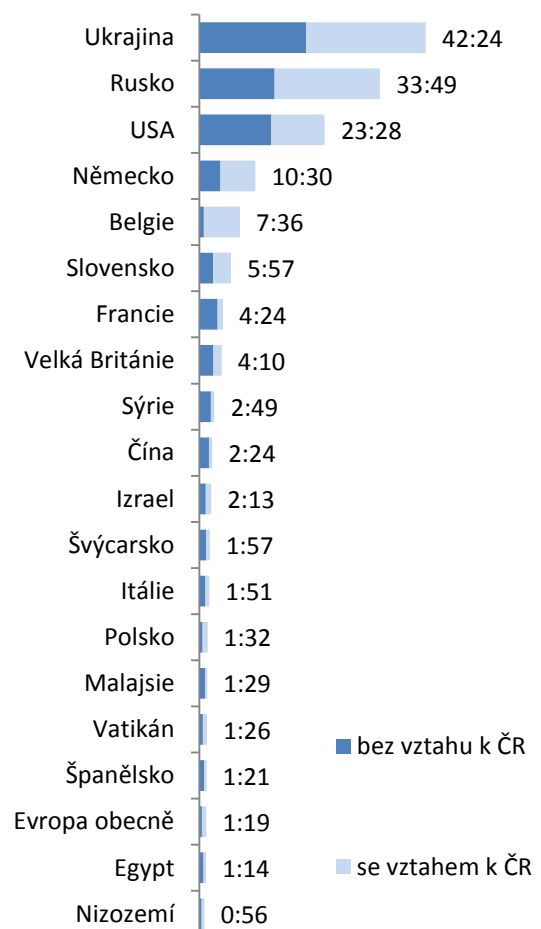
Pro posouzení „geografické vyváženosti“ zahraničního zpravodajství je nutný detailnější pohled na zahraniční vztažné oblasti, které byly do vysílání kvůli aktuálnímu místnímu dění zařazovány.

1. Zahraniční zpravodajství

Graf VI-1, 2: Podíl zahraničního zpravodajství (měřeno podílem na stopáži; 1Q 2014) a Nejčastěji zmiňované zahraniční lokality ve zpravodajství ČT24 (1Q 2014)

Médium	Podíl zahraničního zpravodajství
ČRo	38 %
ČT24	35 %
TV Nova	22 %
Prima FTV	16 %

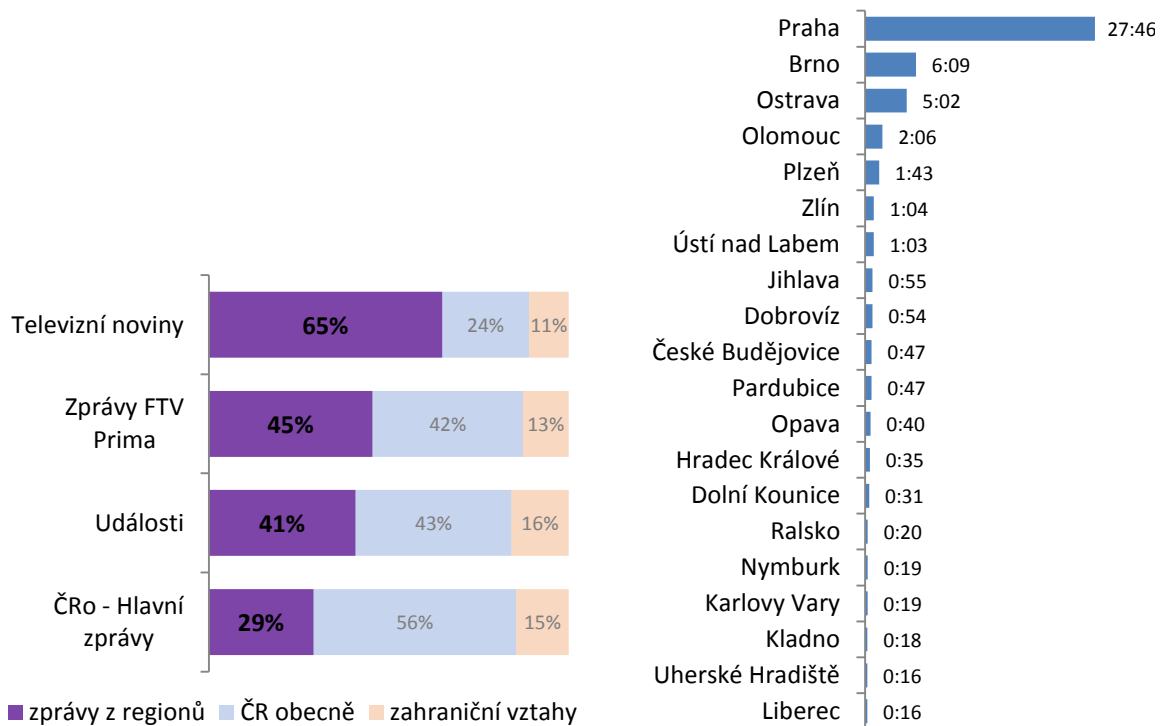
Výše bylo již opakovaně zmiňováno, že sledované první čtvrtletí roku 2014 bylo výjimečné právě prostorem věnovaným zpravodajství ze světa. A tento fakt platil nejen pro relace televize veřejné služby. Totéž lze konstatovat i o relacích komerčních, a to i přesto, jak intenzivně například Televizní noviny TV Nova medializovaly oblast *kriminálních činů* (viz graf III-4). Nakonec i ta se blízce dotýkala *mezinárodních událostí*. Spadalo pod ni totiž například i násilí při demonstracích v Kyjevě a dalších ukrajinských městech. K vysokému podílu zahraničního zpravodajství v Událostech a komerčních zpravodajských relacích přispěly i převážně pozitivní informace o průběhu Zimních olympijských her v ruském Soči (Události, komentáře o sportovní události informovaly pouze okrajově – viz graf III-15). I těm ovšem předcházely četné teroristické hrozby, a proto olympijské hry probíhaly za maximálních bezpečnostních opatření a pod dozorem ruské armády.

Širokým zdrojem informací ze světa byly ovšem vedle již zmíněných relací především specializovaný Horizont ČT24, noční Zprávy ve 23 a také rozhlasové Hlavní zprávy. Ve zpravodajství Radiožurnálu se posluchači dozvídali podrobnosti o dění za hranicemi České republiky déle než 11 hodin a 45 minut.

Ukrajinsko-ruská krize vytlačila do pozadí již dlouhodobě intenzivně medializovanou občanskou válku v Sýrii. Důvodem mohlo být například i to, že dění v Kyjevě, na Krymu i dalších východoukrajinských regionech se blízce dotýkalo i České republiky (viz vysoký podíl složky „se vztahem k ČR“ ve sloupcích zobrazujících souhrnnou délku příspěvků o Ukrajině a Rusku. V případě druhého jmenovaného státu šlo z velké části i o prezentaci výsledků českých sportovců na ZOH v Soči). K situaci se vyjadřovali premiér Bohuslav Sobotka a ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek, kteří jednak vyjadřovali oficiální stanoviska ČR vůči Ukrajině, Rusku, Evropské unii a NATO, jednak komentovali ekonomické dopady krize na energetickou situaci v tuzemsku.

2. Regionální zpravodajství v celostátních relacích

Graf VI-3, 4: Struktura zpravodajství o ČR (měřeno podílem na stopáži; 1Q 2014) a Nejčastěji zmiňované obce v celostátním zpravodajství ČT24 (1Q 2014)

V lednu a únoru bylo v relacích České televize 42 minut zmiňováno také Dánsko. Ve 40 minutách z celkových 42 přitom ve vztahu k ČR. Podobně jako před rokem totiž dánské studenti přijížděli do Prahy trávit své prázdniny. Tato jejich aktivita vzbudila zvýšenou pozornost policie, protože v roce 2013 došlo k výtržnostem v barech a hotelích, kde byl alkohol nalíván i neplnoletým Dánům. Zde je třeba říci, že zmiňovanému tématu se mnohem podrobněji věnovaly komerční relace, především Televizní noviny TV Nova.

Na 2. a 9. místo žebříčku dvaceti nejčastěji zmiňovaných obcí v regionálně lokalizovaném zpravodajství celostátních relací ČT24 se prosadily také již v kapitole V. *Ekonomika* zmiňované Brno a Dobruška, kam chtěla americká společnost Amazon umístit své logistické sklady.

VII. VARIABILITA

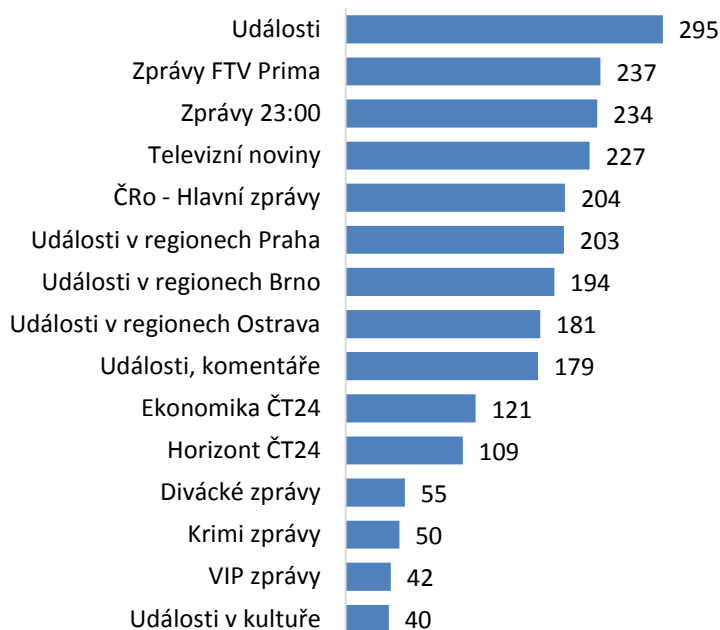
1. Tematická

Tematická variabilita posuzuje, jak dalece bylo zpravodajství různorodé. Každému jednotlivému příspěvku je přiřazeno jedno hlavní téma v závislosti na jeho převažujícím obsahu. Témata jsou přitom příspěvkům přiřazována z předem definovaného seznamu, který je průběžně upravován v závislosti na nových aspektech, které s vyšší frekvencí výskytu do zpravodajství pronikají. Seznam sám obsahoval k 31. 12. 2012 přibližně 900 různých tematických aspektů, po revizi a relevantní aktualizaci klesl jejich počet od 1. 1. 2013 na 460.

Variabilita sama o sobě ještě nic nevyovídá o tematické struktuře. Z ní je přitom možné usuzovat na **relevanci** příspěvků. Platí, že relevantnější jsou ty příspěvky, které v sobě mají obecně společenský rozměr (tj. mohou sloužit jako hodnotové orientátory), které informují o důležitých aspektech spojených s veřejným zájmem či obecným národně-politickým směřováním (například EU, státní správa, ekonomika, školství apod.). Naopak příspěvky týkající se jednorázových „atraktivních“ témat (jako jsou dopravní či jiné nehody, trestné činy, informace o celebritách, „zvířátkách“ apod.) jsou považovány za méně relevantní.

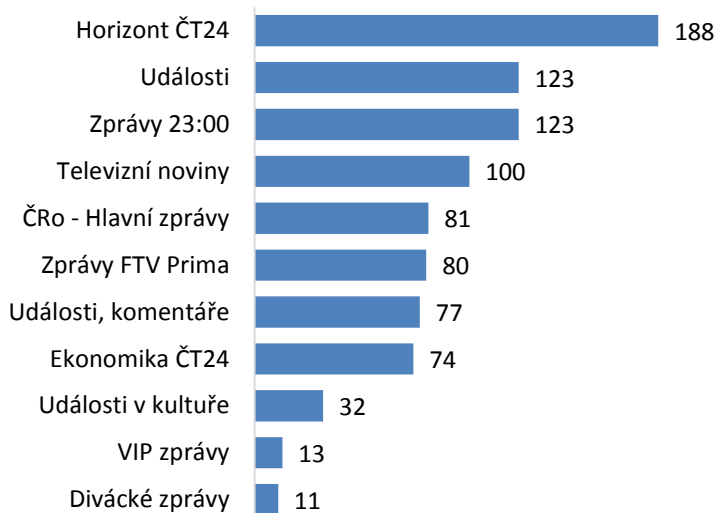
Média veřejné služby při rozhodování o zařazení či nezařazení příspěvku do vysílání dávají výběrovým kritériím jinou váhu než média soukromá. Hodnota zprávy je přitom určována třemi základními atributy: aktuálností, relevancí a „mírou neobvyklosti“. Zatímco soukromé televize „maximalizují“ hodnotu zprávy zařazením co nejméně obvyklých informací na úkor relevantních zpráv, editoři médií veřejné služby se soustředí na výběr relevantních příspěvků. Rozdíl ve výběru zpráv pak má své důsledky i v míře sledovanosti. Kurióznější, byť méně relevantní, zpravodajství je mezi diváky sledovanější (toto tvrzení platí paušálně, nikoliv pro všechny socio-demografické skupiny).

Graf VII-1: Počet různých hlavních témat příspěvků se vztahem k ČR (1Q 2014)

I přesto, že, jak bylo již výše opakovaně zmiňováno, sledované období v médiích specifikovala tři silná témata – ukrajinsko-ruská krize, Zimní olympijské hry v Soči a jmenování nové vlády České republiky, Události vykryly jen pro zprávy z domova téměř 300 různých konkrétních hlavních témat z databáze Media Tenoru, která čítá 460 tematických aspektů, z nichž část je vázána čistě na zahraniční zpravodajství (například témata *izraelsko-palestinské vztahy*, *mezinárodní humanitární pomoc*, *mezinárodní boj proti terorismu*) nebo je typická pro média bulvárnějšího charakteru (například témata *kuriozity a rekordy*, *celebrity a jejich život*).

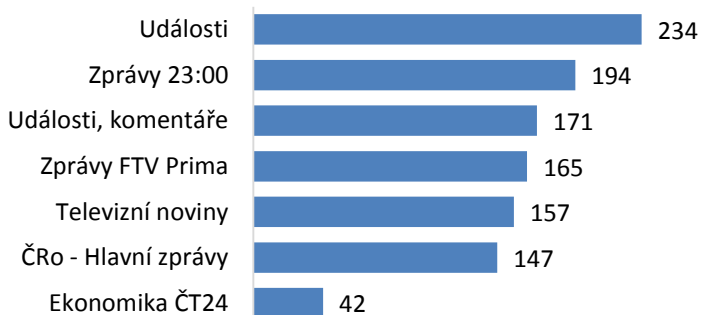
Graf VII-2: Počet různých hlavních témat příspěvků bez vztahu k ČR (1Q 2014)

Nejnižší počet různých hlavních témat v příspěvcích Událostí, komentářů ze zahraničí znamenal, že relace byla úzce specializovaná na určitou zahraniční událost. Přitom z grafů III-15 a III-16 je patrné, že Zimním olympijským hrám v Soči se komentovaná relace věnovala pouze okrajově a o to detailněji rozebírala vztahy mezi Ukrajinou a Ruskem, hrozící ozbrojený konflikt a postoj EU k celé situaci.

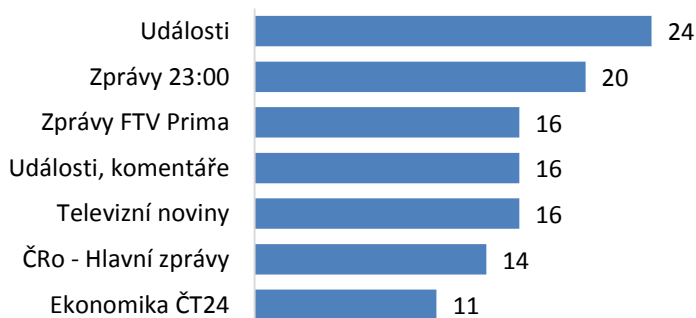
2. Politická

Graf VII-3: Počet českých politiků zmíněných ve zpravodajství (1Q 2014)

Tematickým kategoriím *státní správa* a *stranická oblast* věnovaly Události 18% podíl své stopáže, Zprávy FTV Prima 13% a Televizní noviny jen 8% souhrnné délky relací. Díky této převaze a s ní související delší stopáží se Událostem podařilo zmínit znatelně vyšší počet českých politiků i politických stran a hnutí (viz následující graf VII-4).

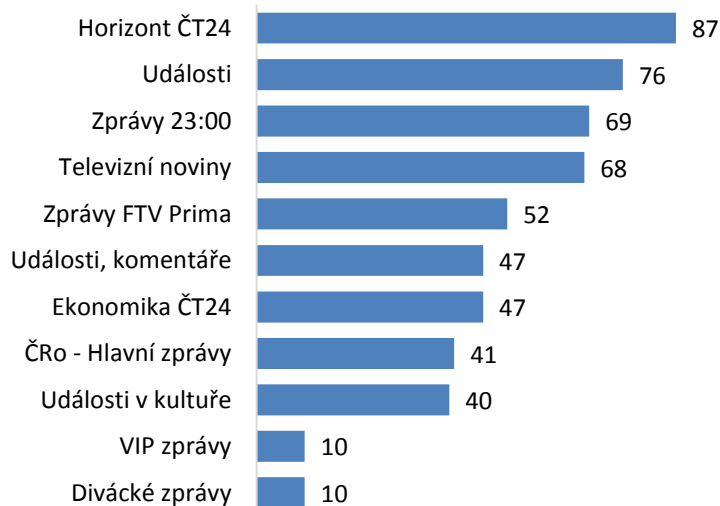
Graf VII-4: Počet českých politických stran zmíněných ve zpravodajství (1Q 2014)

V předchozím odstavci zmíněné podílové hodnoty tematických kategorií *státní správa* a *stranická oblast* odpovídaly v reálném časovém vyjádření stopáží 12 hodin a 4 minuty pro Události, 5 hodin a 16 minut pro Zprávy FTV Prima a 4 hodiny a 51 minut pro Televizní noviny.

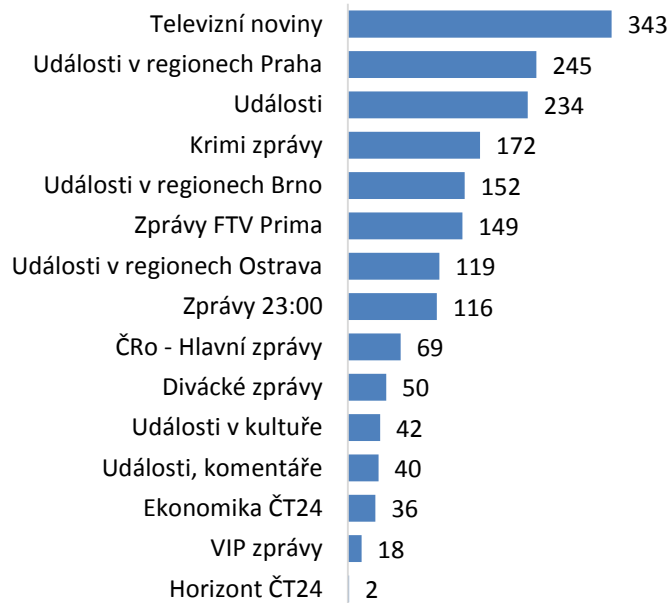
3. Územní

Graf VII-5: Počet různých zemí zmíněných ve zpravodajství bez vztahu k ČR (1Q 2014)

Na opačném konci žebříčku nejdále prezentovaných zahraničních lokalit v Událostech, kterému s velkým náskokem vévodily Ukrajina a Rusko, a který v případě hlavní relace České televize čítal zde zobrazených 76 zemí a zahraničních oblastí, byly méně než 20 vteřin zmiňované Alžírsko, Jemen, Keňa, Brazílie, Chorvatsko, Rwanda a Bulharsko.

Graf VII-6: Počet různých měst a obcí zmíněných ve zpravodajství z regionů (1Q 2014)

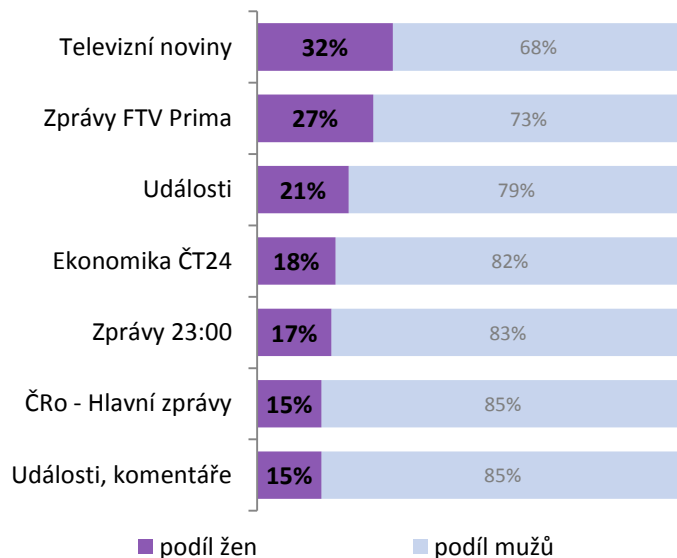

Události, komentáře byly, jak bylo již výše opakovaně zdůrazněno, výrazně orientované na celostátní a zahraniční dění. Naopak informacím vztaheným k regionům České republiky byla ve sledovaném čtvrtletí věnována jen pětina domácího komentovaného zpravodajství. Nízký počet různých zmíněných měst a obcí v komentované relaci byl umocněn ještě dlouhodobě platnou skutečností, že většina informací regionálního charakteru se týkala dění v hlavním městě Praze a řada zbývajících obcí byla zmíněna jen okrajově.

4. Genderová

Mediální zpravodajství může podporovat, nebo naopak rozrušovat stereotypy v myšlení majoritní veřejnosti o menšinách (počítejme mezi ně v rámci mediální reality i ženy). Při nezastupitelné roli médií při odstraňování genderových stereotypů, které jsou elementárním faktorem pro nerovnoprávné postavení žen a mužů, z myšlení lidí, lze na základě analyzovaných dat ilustrovat, jak svou funkci média v dané oblasti plní.

Graf VII-7: Podíly žen a mužů ve zpravodajství (1Q 2014)

V Událostech celého roku 2013 tvořil podíl prezentovaných žen 23 % všech zmíněných a zobrazených osob, v Událostech, komentářích byl tento podíl 16 %. V prvním čtvrtletí roku 2014 v obou relacích televize veřejné služby zmiňovaná hodnota mírně poklesla.

Žebříčku nejčastěji prezentovaných žen v Událostech vévodila nově jmenovaná ministryně pro místní rozvoj Věra Jourová (zmíněna ve 37 příspěvcích) před kolegyněmi z vlády, šéfkou resortu spravedlnosti Helenou Válkovou (28 příspěvků) a ministryní práce a sociálních věcí Michaelou Marksovou (25 příspěvků).

Stejná trojice čelních političek, ovšem v jiném pořadí, obsadila vrchol žebříčku i ve Zprávách FTV Prima.

První tři místa téže statistiky v Televizních novinách TV Nova obsadily policejní tiskové mluvčí Hana Jeřábková a Jana Rösslerová před dvojnásobnou olympijskou medailistkou ze Soči Martinou Sáblíkovou.

V dubnu 2014 zpracoval Media Tenor, spol. s r.o. (aktualizováno v červenci 2014)

**hotline@mediatenor.cz | <http://www.mediatenor.cz/> | tel./fax +420 596 126 126
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava, Česká republika**

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu. Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme vám ji na požádání. Budeme rádi za jakékoliv další náměty.